

Zmiany w popularności informacyjnych programów telewizyjnych

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2024

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W trzech kolejnych badaniach – kwietniowym, majowym i czerwcowym – prosiliśmy respondentów o wskazanie stacji lub programów telewizyjnych, które stanowią dla nich najważniejsze źródło codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie¹. Należy podkreślić, że nie pytaliśmy o czas poświęcany na oglądanie poszczególnych audycji, ale o ocenę ich wagi jako źródeł informacji – rozkłady odpowiedzi nie przekładają się więc w jednoznaczny sposób na ich oglądalność.

Najwięcej badanych – prawie co trzeci – wskazało programy TVN jako swoje główne źródło wiedzy o aktualnej sytuacji w kraju i na świecie (30%). Połowa z nich wymieniła całodobowy kanał informacyjny TVN24 (15%), a druga połowa inne programy TVN, takie jak emitowane na głównym kanale Fakty (15%).

Na drugim miejscu uplasował się Polsat. Co piąty respondent wymienił programy tego koncernu jako swoje najważniejsze źródło informacji (20%) – 6% wskazało na całodobowy kanał informacyjny Polsat News, a 14% na inne programy Polsatu, takie jak Wydarzenia.

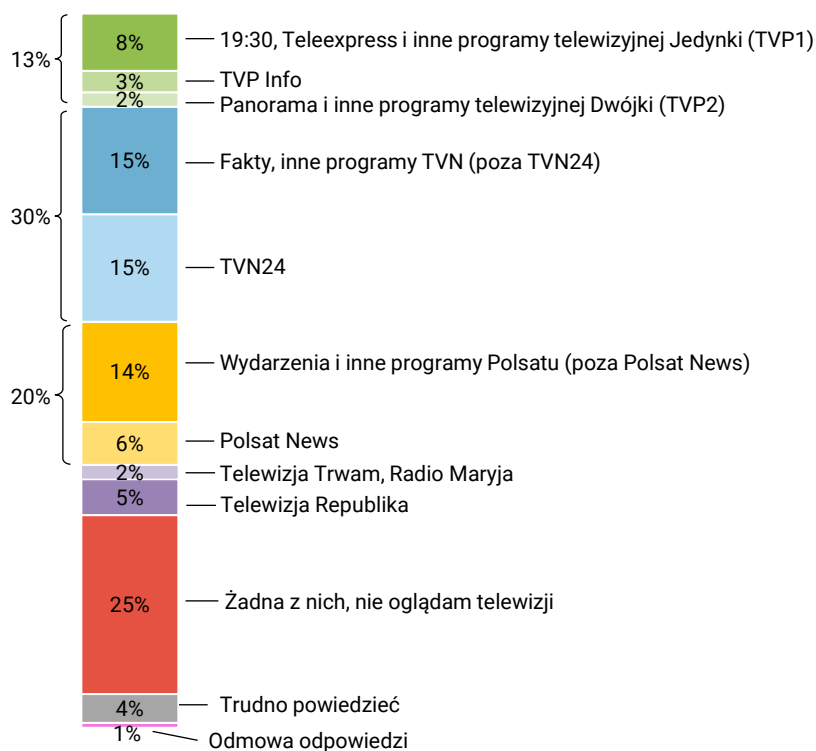
Na trzeciej pozycji znalazła się z kolei TVP z 13% głosów: 8% respondentów wskazało na programy telewizyjnej Jedynki (TVP1), takie jak 19:30 (dawne Wiadomości) czy Teleexpress, 3% na całodobowy kanał informacyjny TVP Info, a 2% na programy Dwójki (TVP2), takie jak Panorama.

Dalsze miejsca zajęły mniejsze stacje – telewizja Republika (5%) oraz telewizja Trwam i Radio Maryja (2%). Warto zauważyć, że aż co czwarty badany stwierdził, że żaden z wymienionych na naszej liście programów nie stanowi jego głównego źródła informacji, bo w ogóle nie ogląda telewizji (25%) – tak naprawdę jest to drugie najczęstsze wskazanie po traktowanych zbiorczo programach TVN.

¹ W komunikacie wykorzystano zagregowane dane z trzech kolejnych badań „Aktualne problemy i wydarzenia” przeprowadzonych w ramach procedury mixed-mode w 2024 roku na reprezentatywnych imiennych próbach pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanych z rejestru PESEL w dniach: 8–18 kwietnia (408), 20 maja–2 czerwca (409) oraz 10–20 czerwca (410). Łączna liczebność próby wyniosła N=3172.

RYS. 1. Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?

N=3172

Kiedy zestawimy te dane z pomiarami z poprzednich lat – 2023 i 2016 – okaże się, że największe zmiany zaszły w przypadku TVP. Jeszcze w 2016 roku za swoje główne źródło informacji uznawała ją ponad jedna trzecia Polaków (36%). Odsetek ten wyraźnie zmalał do roku 2023 (28%), by obecnie – w przeciągu zaledwie roku – spaść jeszcze aż o 15 punktów procentowych do poziomu 13%. Wygląda na to, że po zmianach straciła ona widzów i ma problem z pozyskaniem nowych.

Programy TVN odnotowały podobny spadek do TVP między pomiarami z lat 2016 i 2023 (z 39% do 27%), obecnie jednak ich popularność nieco wzrosła (o 3 punkty), a koncern powrócił na pierwsze miejsce naszego rankingu, z wyraźniejszą przewagą nad konkurencją niż w roku 2016. Również Polsat odnotował niewielki, 2-punktowy wzrost od 2023 roku (z 18% do 20%) i wobec znaczącego spadku popularności mediów publicznych po raz pierwszy uzyskał drugą pozycję.

Choć wynik telewizji Republika może wydawać się skromny (5% badanych wskazało ją jako swoje główne źródło informacji), należy zaznaczyć, że mamy tu do czynienia z bardzo znaczącym, bo aż pięćdziesięciokrotnym skokiem popularności w stosunku do poprzedniego roku. Nieco mniejszy wzrost odnotowała również telewizja Trwam i Radio Maryja (z 0,4% na 2%). Wzrost popularności tych stacji ma związek ze zmianami w mediach publicznych. Przez ostatnie lata sprzyjały one rządzącemu Prawu i Sprawiedliwości, ale po zmianie władzy wielu ich dotychczasowych widzów zwróciło się w stronę innych mediów reprezentujących ich światopogląd.

W perspektywie ośmiu ostatnich lat zasadniczą zmianę stanowi też dynamiczny wzrost grupy osób w ogóle nieoglądających telewizji – z 8% w 2016 roku do aż 22% w roku 2023 i 25% obecnie. Wynika to oczywiście z rozwoju mediów internetowych i można się spodziewać, że w kolejnych latach trend ten będzie się jedynie umacniał.

TABELA 1

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?	Deklaracje ankietowanych według terminów badań					
	V–VII 2016		III–IV 2023		IV–VI 2024	
	w procentach					
Wiadomości, Teleexpress i inne programy telewizyjnej Jedynki (TVP1)	24	36	17	28	8	13
TVP Info	9		9		3	
Panorama i inne programy telewizyjnej Dwójki (TVP2)	3		2		2	
Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	23	39	16	27	15	30
TVN24	16		11		15	
Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	11	11	12	18	14	20
Polsat News	–		6		6	
Telewizja Trwam, Radio Maryja	2		0,4		2	
Telewizja Republika	1		0,1		5	
Żadna z nich, nie oglądam telewizji	8		22		25	
Trudno powiedzieć	3		3		4	
Odmowa odpowiedzi	-		1		1	

Cieszące się największą popularnością **programy TVN** (z wyłączeniem TVN24) częściej uznają za swoje główne źródło informacji kobiety niż mężczyźni (16% wobec 13%), osoby mieszkające w miastach liczących od 100 000 do 499 999 mieszkańców (20% wobec 13% na wsi), pracownicy sektora publicznego (22%), badani lepiej oceniający swoje warunki materialne (16% wśród oceniających je jako dobre wobec 10% wśród oceniających je jako złe), rzadziej praktykujący religijnie (19% wśród praktykujących kilka razy w roku wobec 10% praktykujących kilka razy w tygodniu) oraz wyznający poglądy lewicowe (22% wobec 9% – prawicowe).

Tak samo popularny **TVN24** oglądają ponadprzeciętnie często również kobiety (17% wobec 13% wśród mężczyzn), starsi badani (18% wśród najstarszych wobec 11% najmłodszych), mieszkańcy największych miast (30% wobec 9% na wsi), lepiej wykształceni (22% badanych z wykształceniem wyższym wobec 7% z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym – warto podkreślić, że ta wyraźna korelacja z wyższym poziomem wykształcenia była nieobecna w przypadku innych programów TVN), respondenci o wyższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym (26% wśród badanych o najwyższych dochodach wobec 11% z najniższymi dochodami), rzadziej uczestniczący w praktykach religijnych (24% wśród niepraktykujących wobec 5% praktykujących kilka razy w tygodniu) oraz wyznający poglądy lewicowe (29% wobec 7% – prawicowe).

Trzecie pod względem popularności **programy Polsatu** (z wyłączeniem Polsat News) częściej wskazywali badani w grupach wiekowych od 35 do 64 roku życia (16% wobec 6% w grupie 18–24 lata), mieszkańcy mniejszych miejscowości (17% na wsi wobec 3% w największych miastach), gorzej wykształceni (18% wśród respondentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym wobec 9% ankietowanych z wykształceniem wyższym), dysponujący niższymi dochodami *per capita* w swoim gospodarstwie domowym (19% wśród badanych o najniższych dochodach wobec 9% o najwyższych), praktykujący religijnie 1–2 razy w miesiącu (18% wobec 11% wśród praktykujących kilka razy w tygodniu i 9% wśród niepraktykujących) oraz nieposiadający wyrobionych poglądów politycznych (17% wobec 15% wśród zwolenników prawicy i 11% – lewicy).

Programy TVP1 wskazywali jako swoje główne źródło informacji zwłaszcza badani w wieku 65 lat i więcej (19% wobec 2% w grupie wiekowej 25–34 lata), mieszkający w mniejszych miejscowościach (11% na wsi wobec 4% w największych miastach), gorzej wykształceni (19% wśród badanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym wobec 2% wśród osób z wykształceniem wyższym), pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (14%), gorzej oceniający swoje warunki materialne (13% wśród oceniających je jako złe wobec 7% oceniających je jako dobre), częściej praktykujący religijnie (14% wśród praktykujących raz w tygodniu wobec 4% niepraktykujących) i wyznający poglądy prawicowe (11% wobec 5% – lewicowe).

W przypadku stacji **Polsat News** nie obserwujemy wyraźnych różnicowań socjodemograficznych. Jako swoje główne źródło informacji nieco częściej niż przeciętnie wskazują ją rolnicy (10%) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (10%), a także osoby wyznające poglądy prawicowe i centrowe (po 8% wobec 4% wśród sympatyków lewicy).

Telewizję Republika wybierali częściej mężczyźni niż kobiety (7% wobec 4%), starsi badani (11% w grupie wiekowej 55–64 lata wobec 1% wśród najmłodszych), posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe (8% wobec 3% wśród badanych z wyższym wykształceniem), emeryci (10%), rolnicy (9%), częściej praktykujący religijnie (14% praktykujących kilka razy w tygodniu wobec 1% niepraktykujących) oraz wyznający poglądy prawicowe (13% wobec 1% wśród osób o poglądach centrowych i 0% wśród zwolenników lewicy).

TVP Info uznają za swoje główne źródło informacji ponadprzeciętnie często najstarsi badani (5% wobec 2% wśród najmłodszych), mieszkańcy wsi (4% wobec 1% w największych miastach), gorzej wykształceni respondenci (5% w grupie osób o wykształceniu podstawowym lub gimnazjalnym wobec 1% wśród osób z wykształceniem wyższym), renciści (8%), osoby zajmujące się domem (7%), bezrobotni i emeryci (po 5%), pytani o niższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym (7% wśród tych o najniższych dochodach wobec 1% wśród tych o najwyższych), praktykujący 1–2 razy w miesiącu (6% wobec 1% wśród niepraktykujących) oraz posiadający nieokreślone bądź prawicowe poglądy polityczne (po 4% wobec 1% – lewicowe).

Programy TVP2 wybierali częściej najstarsi badani (4% wobec 0% wśród najmłodszych), gorzej wykształceni (5% w grupie o wykształceniu podstawowym lub gimnazjalnym wobec 1% wśród osób z wykształceniem wyższym), rolnicy, emeryci i renciści (po 4%), osoby o niższych dochodach *per capita* w swoim gospodarstwie domowym (4% wśród badanych z najniższymi dochodami wobec

1% wśród tych z najwyższymi), częściej praktykujący religijnie (6% wśród praktykujących kilka razy w tygodniu wobec 1% wśród niepraktykujących) oraz posiadający nieokreślone lub prawicowe poglądy polityczne (po 3% wobec 1% – lewicowe).

Wreszcie **telewizję Trwam i Radio Maryja** za swoje główne źródło informacji uznawali ponadprzeciętnie często starsi badani (5% wśród najstarszych wobec 0% wśród wszystkich grup wiekowych poniżej 45 roku życia), gorzej wykształceni (6% wśród osób o wykształceniu podstawowym lub gimnazjalnym wobec 0% z wykształceniem wyższym), emeryci (5%), renciści (3%), gorzej oceniający swoje warunki materialne (5% wśród oceniających je jako złe wobec 1% wśród oceniających je jako dobre), praktykujący religijnie kilka razy w tygodniu (aż 15% wobec 2% wśród praktykujących raz w tygodniu i 1% wśród niepraktykujących) oraz posiadający poglądy prawicowe (4% wobec 0% – lewicowe) – zob. tabelę aneksową 1.

Uzupełniając powyższe dane, warto zauważyć, że preferencje badanych dotyczące stacji telewizyjnych są silnie skorelowane z ich preferencjami partyjnymi. Na przykład wśród wyborców Koalicji Obywatelskiej czy Lewicy większość uznaje za swoje główne źródło informacji któryś z programów TVN (odpowiednio: 67% wyborców KO i 55% Lewicy). Jest to też dominujące wskazanie w elektoracie Trzeciej Drogi (39%).

Z kolei wśród wyborców Konfederacji Wolność i Niepodległość wyraźnie dominuje brak identyfikacji z którąkolwiek stacją telewizyjną bądź deklaracja nieoglądania telewizji (44%), a na drugim miejscu plasują się programy Polsatu (27%). Podobnie sympatie rozkładają się w grupie wyborców niezdecydowanych – najwięcej z nich nie uznaje żadnej stacji telewizyjnej za swoje główne źródło informacji (36%), drugim najczęstszym wskazaniem są natomiast programy Polsatu (20%).

TABELA 2

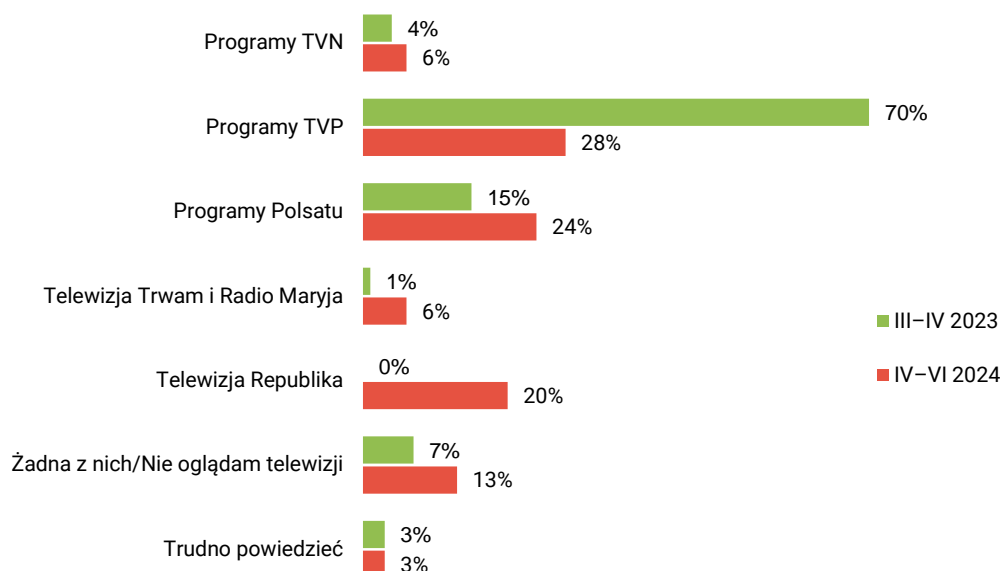
Potencjalne elektoraty*	Która z wymienionych stacji, który z programów jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?										
	Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	TVN24	19:30, Tele-express, inne programy TVP1	Panorama, inne programy TVP2	TVP Info	Wydarzenia, inne programy Polsatu	Polsat News	Telewizja Trwam, Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich/ nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć/ odmowa odpowiedzi
w procentach											
Prawo i Sprawiedliwość	4	2	17	5	6	16	8				
	6		28			24		6	20	13	3
Koalicja Obywatelska	27	40	4	0	1	7	4				
	67		5			11		0	0	17	1
Lewica	23	32	3	0	2	5	1				
	55		5			6		0	0	33	2
Trzecia Droga	21	18	4	1	2	16	9				
	39		7			25		0	0	29	1
Konfederacja Wolność i Niepodległość	6	5	4	2	1	14	13				
	11		7			27		2	6	44	3
Niezdeterminowani wyborcy	10	7	9	3	3	12	8				
	17		15			20		1	2	36	9

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Ciekawa jest sytuacja wyborców Prawa i Sprawiedliwości, wśród których nie ma obecnie jednej wyraźnie dominującej stacji – najwyższy wynik osiąga w tym elektoracie TVP (28%), ale niewiele niższy jest udział programów Polsatu (24%), a także telewizji Republika (20%). Jeśli porównamy obecne wyniki w tym elektoracie do tych z zeszłego roku, dostrzeżemy, że zaszła tutaj w krótkim czasie olbrzymia zmiana. Jeszcze wiosną 2023 roku² zdecydowana większość wyborców PiS uznawała za swoje główne źródło informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie TVP (70%), programy Polsatu były znacznie mniej popularne (15%), a telewizja Republika właściwie w ogóle się nie liczyła (0%).

² Komunikat CBOS „Telewizja jako źródło informacji o bieżących wydarzeniach w kraju i na świecie”, maj 2023 (oprac. A. Cybulska).

RYS. 2. Zmiana popularności stacji telewizyjnych w elektoracie Prawa i Sprawiedliwości w przeciągu ostatniego roku

Opisywane zmiany mają niewątpliwie związek z przekształceniami, do jakich doszło w mediach po 15 października ubiegłego roku. Elektorat Prawa i Sprawiedliwości nie ma obecnie „swojej” stacji telewizyjnej, którą za główne, wiarygodne źródło informacji uznawałaby większość jego członków. Warto zauważyć, że podobny brak „swoich” mediów nie dotyczył partii opozycyjnych za czasów rządów Prawa i Sprawiedliwości – niezależny od państwowego finansowania TVN stanowi zaufane źródło informacji dla większości wyborców KO czy Lewicy tak obecnie, jak i rok temu, a w 2016 roku stanowił je dla większości wyborców PO, SLD czy Partii Razem³.

W porównaniu do poprzedniego roku wyraźnie spadł odsetek Polaków, którzy za swoje główne źródło informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie podają TVP – na pierwsze miejsce wysunęły się programy TVN, a na drugie Polsatu. Wzrosła popularność telewizji Republika, a w mniejszym stopniu także telewizji Trwam i Radia Maryja, choć udział ich zwolenników w ogóle populacji wciąż jest niewielki. Zwiększył się również odsetek osób, które nie uznają żadnego programu telewizyjnego za

³ Komunikat CBOS „Powiedz mi, który program informacyjny najchętniej oglądasz, a powiem ci, kim jesteś”, sierpień 2016 (oprac. B. Roguska).

swoje główne źródło informacji, bo nie oglądają telewizji – obecnie to już co czwarty badany, ich udział będzie zapewne dalej rósł wraz z rozwojem mediów internetowych.

Preferencje badanych co do programów informacyjnych są często wyraźnie powiązane z ich preferencjami partyjnymi. TVN stanowi podstawowe źródło informacji dla większości wyborców Koalicji Obywatelskiej i Lewicy, dominuje też w elektoracie Trzeciej Drogi. Z kolei największa część wyborców Konfederacji Wolność i Niepodległość w ogóle nie ogląda telewizji i prawdopodobnie wybiera media innego typu. Tylko w elektoracie Prawa i Sprawiedliwości nie dominuje obecnie wyraźnie żadna z opcji – znacząca część jego członków ogląda zarówno TVP (która wyraźnie dominowała w tej grupie jeszcze rok temu, a zatem przed utratą władzy przez PiS), jak i programy Polsatu czy telewizji Republika.

Opracował

Jonathan Scovil

TABELA 1

		Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?											Liczba osób	
		Fakty, inne programy TVN (poza TVN 24)	TVN24	19:30, Teleexpress i inne programy telewizyjnej Jedynki	Panorama i inne programy telewizyjnej Dwójki (TVP2)	TVP Info	Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	Polsat News	Telewizja Trwam, Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich, nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		%
Ogółem		15	15	8	2	3	14	6	2	5	25	4	1	3172
Płeć	Mężczyźni	13	13	7	1	3	13	6	1	7	30	4	1	1495
	Kobiety	16	17	10	3	3	14	7	2	4	20	3	0	1677
Wiek	18–24 lata	15	11	3	0	2	6	4		1	54	4	0	300
	25–34	11	13	2	1	3	13	7	0	2	44	2	0	488
	35–44	16	12	5	2	2	16	7	0	3	33	4	1	617
	45–54	17	18	6	1	2	16	9	1	3	21	5	1	518
	55–64	18	17	9	3	3	16	7	2	11	11	3	0	484
	65 lat i więcej	14	18	19	4	5	12	4	5	9	7	3	1	765
Miejsce zamieszkania	Wieś	13	9	11	3	4	17	7	2	5	25	3	0	1305
	Miasto do 19 999	17	16	8	1	2	16	6	2	6	21	3	1	453
	20 000 – 99 999	15	18	9	3	2	12	7	1	6	22	5	1	618
	100 000 – 499 999	20	18	6	1	3	11	4	2	6	28	1	1	448
	500 000 i więcej mieszk.	16	30	4	1	1	3	4		4	30	7		349
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	13	7	19	5	5	16	6	6	4	16	4		445
	Zasadnicze zawodowe	16	12	13	4	4	18	7	2	8	13	3	0	675
	Średnie	15	16	6	1	3	14	7	1	6	27	4	1	1107
	Wyższe	16	22	2	1	1	9	6	0	3	36	3	1	945
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	19	2	0	0	10	7	0	3	37	3	1	493
	Średni personel, technicy	22	19	3		3	18	3		3	27	2	1	134
	Pracownicy adm.-biurowi	14	20	2	1	1	12	10	1	3	32	3	1	212
	Pracownicy usług	20	16	7	3	2	15	7	2	4	22	4	0	247
	Robotnicy wykwalifikowani	16	8	7	3	2	16	7	0	5	29	5	1	297
	Robotnicy niewykwalifik.	14	16	8	2	3	11	7		4	31	3	1	135
	Rolnicy	11	8	15	4	1	19	10	1	9	18	3	1	116
	Pracujący na własny rach.	17	12	2		1	12	8	0	4	39	3	1	176
	Bezrobotni	11	8	10	2	5	21	9		1	29	4	1	57
	Emeryci	13	18	17	4	5	13	5	5	10	7	4	0	805
	Renciści	11	11	20	4	8	21	4	3	5	11	2	0	142
	Uczniowie i studenci	13	11	3	1	1	5	3		2	56	3		175
	Zajmujący się domem i inni	14	10	3	2	7	20	7	2	4	27	4	1	183
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	15	4	1	2	14	7	0	4	27	3	0	452
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	15	3	1	1	14	10	1	4	29	4	1	389
	sekt. prywat. poza rolnict.	15	17	4	1	2	11	5	0	3	37	4	1	851
	prywatnym gosp. rolnym	13	7	14	4	1	15	10	1	9	21	3	1	124
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	16	11	13	4	7	19	6	3	3	17	2		239
	Od 1500 zł do 1999 zł	10	11	16	4	4	16	7	4	5	20	2	1	351
	Od 2000 zł do 2999 zł	19	14	12	2	2	16	7	2	6	16	4	0	613
	Od 3000 zł do 3999 zł	15	18	7	3	2	13	7	1	8	24	3		437
	4000 zł i więcej	15	26	2	1	1	9	6	0	4	32	3	0	631
	Trudno powiedzieć	10	9	7	2	4	14	6	3	7	32	5	1	356
	Odmowa odpowiedzi	18	12	7	1	3	13	5	1	4	30	5	2	546
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	11	13	1	4	15	5	5	5	28	3	1	184
	Średnie	14	13	11	3	4	14	6	2	6	23	5	1	1113
	Dobre	16	17	7	2	2	13	7	1	5	26	3	0	1875
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	5	11	6	4	11	2	15	14	18	3		120
	Raz w tygodniu	12	9	14	3	3	16	8	2	9	19	4	0	1076
	1–2 razy w miesiącu	15	14	9	3	6	17	6	1	5	20	3	0	401
	Kilka razy w roku	19	18	5	2	2	13	7	0	3	27	3	0	771
	W ogóle nie uczestniczy	17	24	4	1	1	9	4	1	1	34	3	1	743
Poglądy polityczne	Lewica	22	29	5	1	1	11	4	0	0	25	2	0	719
	Centrum	17	18	8	2	2	14	8	0	1	25	4	0	897
	Prawica	9	7	11	3	4	15	8	4	13	22	3	0	1116
	Trudno powiedzieć	13	7	10	3	4	17	4	1	2	32	7	1	332